

Zestoki napadi Rusa kod Buczacza odbijeni. — Bombardovanje Padove. — Veliki željeznički štrajk u Španiji.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izveštaj austro-ugarskog generalnog stožera.

K. B. Beč, 14. jula.

Rusko bojište:

U Bukovini stoje naše čete po izvršenom naloženom im zadatku opet na starim položajima zapadno od gornje Moldave. Zapadno i jugozapadno od Buczacza Rusi su jučer produžili svoje napade; odbijena su dva uveliko pripremljena napada. Pred večer pošlo je protivniku prilikom treće navale za rukom, da prodrije sjeverozapadno od Buczacza. U ogorčenoj borbi grudi u grudi njemačke i austro-ugarske čete potpuno su opet izbacile Ruse iz zauzetih položaja.

Sjeverno od željezničke pruge Šarni—Kowel ognjijezdila su se ruska odjeljenja na lijevoj obali Stochoda; dokan u večer napadoše ih naše čete i protjeraše ih, kojom nam prilikom padose šaka 160 zarobljenika i 2 mašinske puške. Inače pri posve nepromijenjenom položaju ničeg novog.

Talijansko bojište:

Velika djelatnost na fronti između Brente i Ečave i dalje traje; poslije jake potničke pripreme otpočeli su ponovljeni napadi vrlo znatnih talijanskih snaga protivu nekoliko mjesta naših obranbenih položaja između Cim i Dieci i Monte Rasta. Naravno je ogorčena borba bila sjevero-zapadno od Monte Rasta gdje je protivnik deset puta vršio juris. Naše su čete opet odbile svekolike neprijateljske navale pod najtežim gubicima po protivnika i održale su sve svoje položaje. I naši redovi sjeverno doline Posina bili su izloženi žestokoj topničkoj vatri. Na Pasubiu odbijen je neprijateljski noćni napad.

Jugolstočno bojište:

Nepromijenjeno.
Zamjenik glavnog generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Dogadjaji na moru.

10. ovog mjeseca poslije podne potopila je jedna naša podmornica u Ottranskom tijesnu talijanski razorač tipa „Indemito“. Noću u oči 14. ov. mj. bacala je jedna naša mornarska vazdušna

eskadra s velikim uspjehom bombe na vojnička postrojenja i željezničku stanicu u Padui. Letilice, koje su bile jako gadjane od obranbenih baterija, vratile su se nepovrijeđene.

Načelnik glavnog stožera mornarice.

Izveštaj turskog glavnog stana.

K. B. Carigrad, 14. jula.

Sa irakške i perzijske fronte nema ništa naročito da se javi.

Kavkaško bojište:

Na desnom krilu naša su prednja odjeljenja potisla jake neprijateljske izvidničke kolone, te ih gonila do svojih polaznih položaja.

U središtu u njekim odsjecima borbe se razvijaju do sve veće jačine, ali se još nijesu riješile ni u korist jedne ni druge strane. Borba se vodi promjenljivom srećom, time što jednako prelaze iz ruke u ruku prednji položaji bez naročitog strateškog značaja. Na lijevom krilu sjeverno od Čoruh a položaj je također ostao nepromijenjen. Ovdje smo bez teškoća odbili neprijateljske pokušaje prepada, koje neprijatelj s vremena na vrijeme preduzima. Vatrom našeg topništva sprječeni su pokušaji neprijateljskih brodova da se primaknu našim obalama u dardanelskim i sminarskim vodama. Jedan neprijateljski dvoplošnjak gonjen je od jednog od naših letaca i morao se spustiti na Tenedosu. Noću od 11. do 12. došlo je do borbe između neprijateljskog konjičkog odjeljenja koje je bilo došlo do Katie, i naših kamilijskih jahača. Neprijatelj, videći se obuhvaćen, odrekao se dalje borbe i dao se u bijegstvo pri čemu je pretrpio gubitaka od naše vatre.

Italija i Srbi.

„La Serbie“, srpski list, koji izlazi na francuskom jeziku u Ženevi, saopštava njeka otkrića o talijanskim imperijalističkim tendencijama, koje moraju zaprepatiti svakog Srbina. U vremenu, kada se Srbi u Parisu slave patetičkim govorima i obasipaju počastima i pohvalom, kada se Engleska i Francuska utrkuju u tome, da hrabrom srpskom narodu pokažu svoju zahvalnost, obećavajući mu stvaranje velike Srbije, cijela zvanična i nezvanična Italija služi se protivu Srbije, po-

gažene krivicom sila sporazuma, tonom, koji pada u oči svojom mrzošću. Današnja Italija negira sve srpske aspiracije na Jadranu, u svojoj megalomaniji traži za se cijelu istočnu jadransku obalu i viče na sva usta, da Srbija ne smije postati odveć moćna. Jedan značajan članak lista „La Serbie“ karakteriše sa tužnom i bolnom jasnoćom ova rimska raspoloženja. U tom se članku veli, da su talijanski nacionalisti u svojim ratnim ciljevima otišli odveć daleko. Oni ne traže samo Trento, Trst, Istru i Dalmaciju. Osim ovih starih iredentističkih problema, kod njih je na dnevnom redu još jadransko pitanje. Poslije pored jadranskog tu je i sredozemni problem, a pored njega problem talijanske svjetske politike, koji će naći svoje riješenje poslije rata. Italija, veli se, jeste svjetska sila, a u buduću mora to da bude u još većoj mjeri. Ovakvo švajcarski srpski list karakterizira ludilo veličine talijanskih nacionalista. Ali i time nije rečena posljednja riječ. List proširuje pojam nacionalista tako, da nema nikakve sumnje o tome, šta on želi da kaže. Jer onako kao što o njemu misle nacionalisti, tako misli o jadranskom problemu cijela Italija. Ovo je bolna konstatacija na kojoj počiva članak ovog lista. U Italiji ima do duše ljudi, koji ne dijele nacionalističko mišljenje o imperijalističkoj vasseljskoj politici, te o njihovim azijskim i afričkim snovima; ali u pitanju Jadrana, t. j. u pitanju posjeda cijele istočne obale njegove, toliko je malo ljudi, koji se ne slažu u tome sa nacionalistima, da se oni mogu na prste izbrojati. Čak i na onim mjestima, gdje se kritikuju pretjerani nacionalistički zahtjevi, upotrebljuju se baš njihovi argumenti, kad valja braniti talijanske pretenzije na istočnu jadransku obalu. U traženju isključive vlasti nad Jadranom, složni su svi talijanski krugovi: vojska iz stratejskih razloga, trgovački svijet u namjeri da Austro-Ugarsku i Njemačku potisnu sa balkanskih pijaca, te katolici, koji žele da podignu branu ruskom i srpskom pravoslavlju, za koje smatraju da predstavlja opasnost za katolicizam na jadranskim obalama.

U najnovije doba talijanski su državnici iznijeli argument protivu srpskih aspiracija na Jadranu, koji mora Srbiji oduzeti i posljednje slabe nađe. Posjed Dalmacije, vele po tvrdjenju članka u „La Serbie“ talijanski političari, ne predstavlja više nacionalni

cilj, već prosto političko sredstvo protivu srpske države, koje je potrebno radi održavanja političke ravnoteže, koju bi remetilo prekomjerno uveličavanje Srbije poslije ovoga rata. Italija, saveznik Srbije, prema tome opravdava svoje pretenzije na Dalmaciju time, što nova srpska država — koja u ostalom još ne postoji — ne smije postati odveć moćna. Ali najoriginalniji je argument što ga povodom ove srpsko-talijanske prepirke u časopisu „Nuova Antologia“, što ga objavljuje talijanski poslanik knez Colonna di Cesari. Ovaj kneževski pisac zastupa ideju, da je koliko u interesu Rusije toliko i Italije, da se spriječi na Balkanu stvaranje velike homogene nacije, t. j. velike Srbije, pošto bi to ostale države otjeralo u naručje Austro-Ugarske. Knez Colonna iz ovog posljednjeg razloga toplo preporučuje separatan mir između saveznika i Bugarske, čije je prijateljstvo za budućnost od velike važnosti.

Dakle sve ono na čemu se dosad radilo ne valja. Knez Colonna ruši još nestvorenu veliku Srbiju za to, što bi ona otjerala male balkanske države u naručje Austro-Ugarske, te time posredno nanijela štete i samoj Rusiji. Dotle je dakle Srbija dotjerala. Dakle za to je srpski narod prolio svoju najbolju krv, za to je srpska vojska sastrvena, za to je pola srpskoga naroda propalo u bijegu preko arbanških krševa, da bi se u dvadeset i četvrtom mjesecu svjetskoga rata pojavio jedan talijanski poslanik, koji baca anatemu na drščuću Srbiju, prožetu željom za mirom i spokojstvom, koji od solunske akcije srpskoga prijestolonasljednika pravi smiješnu operetu, koji jednom riječju negira sve ono, zašto je Srbija dala cvijet svoje omladine. Bolni krik ženevskog srpskog lista, koji nabrāja sve ono mora naći najdublje odjeka u srcima malih neutralnih država. Srbija je razmaženi saveznik sila sporazuma, a ipak član istoga saveza, Italija, smije nekažnjeno gaziti Srbiju nogama. Grčka mora da savije glavu pod englesko-francuski jaram, svjesna toga da u Epiru vrijeba dušmanin helinizma, Italija, Belgija se spasava time što se Engleska sprema da svojim topništvom jedno belgijsko selo za drugim sravnji sa zemljom. Neutralne države trebale bi iz svega toga da izvuku korisne pouke.

(„Pester Lloyd“).

Prva njemačka trgovačka podmornica.

K. B. London, 14. jula.

„Reuter“ javlja iz Washingtona: Britanski se otpravnik poslova još prije dolaska „Deutschland“-a razgovarao sa ministrom spolnih poslova i razložio mu gledište Engleske, pri čemu su novinarske vijesti, da se brod nalazi na putu za Ameriku, služile kao osnova. I francusko poslanstvo stupilo je u vezu s ministrom spolnih poslova. Savezničke su vlade gledišta, da se takvi brodovi već i prema načinu gradjenja, koji isključuje mogućnost njihovog pretresa, isključuju iz reda trgovačkih brodova, i da se podmorski brodovi, koji nijesu sagradjeni saglasno zahtjevima međunarodnih propisa, naifaze van međunarodnog prava, te da se moraju smatrati kao neprijateljski ratni brodovi i mogu se uništiti čim se vide.

Podmornica proglašena trgovačkim brodom.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“).

Lugano, 14. jula.

„Stampa“ javlja iz Londona, da je američka vlada zvanično objavila, da je „Deutschland“ trgovački brod. Ništa ne stoji prema tome na putu da se pri povratku brod snabdijne svakovrsnom robom, pa čak i municijom.

Ruska ofenziva.

Ruska zvijezda u Bukovini.

K. B. Beč, 14. jula.

Iz ratnog stana za štampu javlja se: Prema saopštenju pouzdanih očevidaca, Rusi su 26. juna obili u Gurahumori trgovačke radnje, opljačkali ih, svu robu koja se nije mogla odneti uništili su na licu mjesta. Ruski časnici mirno su posmatrali ovo pustošenje, nijesu ništa preduzimali. Sutradan su dučani u Gurahumori i zapaljeni. Kako bjegunci iz Gurahumore pričaju, tamošnjeg su katoličkog sveštenika, Motosiewića, kozaci, kojima se on bio obratio molbom da se poštedi imovina stranaca, toliko zlostavljali, da je dopao ludila.

Englesko-francuska ofenziva.

Značaj uspjeha kod Souville.

K. B. Berlin, 14. jula.

Wolfivov uređ javlja: Uspjeh njemačkog oružja kod Souvillea na desnoj obali Maase, za koji smo juče javili predstavlja događaj od velikog značaja. Ovo je naime prvo veliko preduzeće sa naše strane od kad je počela velika ofenziva naših neprijatelja, a ono jasno dokazuje, da njemačko vojno vodstvo nastavlja izvođenje svoga prvobitnog operativnoga cilja bez obzira na sve napade naših neprijatelja na istoku i na zapadu sa istom čvrstino i energijom. Ni jedan njemački vojnik, ni jedan njemački top nije uslijed neprijateljske ofenzive odvučen sa verdunskog sektora.

Podlistak.

Beograd pod carem Karlom VI.

1717.—1739.

od

Todora Stefanovića-Vilovskog.

(Nastavak).

Pod ovim okolnostima bila je gotovo isključena konkurencija doseljenih trgovaca sa trgovcima turskim podanicima, pošto su ovi posljednji dođuše uvozili, ali nikako izvozili. Poslije mnogih molbi i žalbi od strane trgovaca, koji su radili sa istokom i poslije mnogih ispitivanja i stručnih mišljenja, dvorska je komora najzd 12. februara 1731. godine izdala uredbu, kojom se olakšava carskim podanicima trgovina sa Turskom. Prema ovoj uredbi ovi su trgovci za robu, koja se izvozi u Tursku ili uvozi iz Turske imali da plate svega carinu od šest na sto s time, da nemaju nikakvu carinu da plate na carinarnicama u Ugarskoj i novozadobivenim krajevima.

U srazmjerno vrlo povoljnom položaju nalazili su se beogradski trgovci Srbi, kojima je na osnovu pomenute carske privilegije od 1725. godine bilo dozvoljeno, da iz inostranstva uvoze manufakturnu robu i industrijske proizvode. Jedino su oni imali isključivo pravo da svoju robu prodaju u unutrašnjosti na vašarima i u seoskim dućanima; svaki onaj koji bi tamo prodavao svoju robu, a ne bi bio član srpskog trgovačkog esnafa ili ne bi mogao dokazati da ima ista prava kao takav član, bio bi smatran za krijumčara i kažnjen kao takav. Na

taj su način građani srpskog grada beogradske, koji su gotovo isključivo živjeli od trgovine došli do znatnoga bogatstva i stekli su glas uglednih trgovaca sposobnih za kredit, koji su ne malo doprinjeli podizanju uvozne trgovine.

Što se pak tiče izvozne trgovine u Srbiji, to je ona i nadalje bila vrlo slabo razvijena pošto tada gotovo nije bilo drugih izvoznih artikala u većoj količini osim voska i meda. Današnje jako razvijeno srpsko svinjarstvo kao da onda nije ni postojalo. A uvozilo se najvećim dijelom manufakturna roba i svakovrsni zanatski proizvodi, koji se u zemlji nijesu izradjivali.

Doduše je osnivanjem jedne takozvane orijentalne kompanije¹⁾ sa glavnim stovarištem u Beogradu pokušano, da se oživi trgovina sa istokom, ali ni ovo sredstvo nije pomoglo ma da je nova kompanija uživala najveće privilegije i ma da je sam princ Aleksandar Württembergski bio jedan od glavnih učesnika u tom preduzeću; naime odredbe požarevačkoga mira odnosno trgovinskog ugovora ometale su sve poslove te vrste, a osim toga se i pokazalo, da učesnici kompanije u prvom redu vode računa o svojim ličnim poslovima.

Što se tiče vjerskih i crkvenih poslova, to se može konstatovati da su ondašnji pogledi u mnogom bili znatno drukčiji nego danas. Vlada je u prvom redu gledala da osnaži katolicizam u novim krajevima. Naročito se vodilo računa da se naseli što veći broj

katolika u Beogradu i unutrašnjosti, kao i da se podignu što više manastira u varoši te razašlju misionari po cijeloj zemlji.

U prvo vrijeme po osvojenju zemlje imali su vojni sveštenici da se staraju i o katoličkom građanskom stanovništvu. Ali uskoro zatim, već u drugoj polovini 1718. godine poslata su trojica jezuita radi vršenja sveštenih i parohijskih dužnosti, a grof O'Dwyer izjavljen je, da im sljedeći godišnja plata od 1000 forinti iz mjesečnih prihoda kameralne blagajne i udoban besplatni stan. No princ Eugenije protestovao je protiv ovog postavljanja jezuita izjavivši, da on može pristati samo na to, da oni tu dužnost privremeno vrše pošto je njegovo nepromijenjeno mnijenje, da parohije treba predati mirskim (laičkim) sveštenicima. Ovaj protest princa Eugenija uzet je u obzir i toliko, što je izjavljeno, da je ovo postavljanje jezuita za parohije samo privremena mjera. Osim toga su se odmah u prvoj godini doselili u Beograd Trinitarci, Minoriti, Franjevci i Kapucini. U opšte katolički su sveštenici u tolikoj mjeri počeli da nagreću u Srbiju, da je dvorski ratni savjet 17. januara 1720. godine zabranio rad sveštenicima, koji bi dolazili u Srbiju sa takozvanom papinskom bulom, a 20. maja 1720. godine zabranio je svako dalje naseljavanje sveštenika bez naročitog odobrenja.

Već godine 1724. molio je srijemski biskup Franjo Josip Engel za proširenje njegove biskupske jurisdikcije na Srbiju, ali je taj zahtjev iz načelnih razloga odbijen te riješeno ustanovljavanje nezavisne biskupije sme-

derevske sa sjedištem u Beogradu. Poslije riješenja nesuglasica, koje su uslijed toga bile između princa Eugenija i ugarske dvorske kancelarije, postavljen je ukazom ratnog dvorskog savjeta od 1. juna 1728. godine za biskupa beogradske gjurjski kanonik Antun grof Turn-Walsassina te mu je ustupljena jedna bivša turska džamija kao prvostolna crkva. Jednovremeno je odobren kredit za njegovu platu i platu njegovih kanonika, a on je upućen, da u svoju ruku usredsrijedi sve sveštene poslove.²⁾

Time je riješeno pitanje o nadležnosti za obavljanje sveštenih poslova u Beogradu. Kada je 20. augusta 1733. godine na mjesto grofa Turna, koji je u međuvremenu bio naznačen za pečuškog biskupa na beogradsku biskupsku stolicu došao naslovni biskup Franjo Anton grof Engel Wagneinski, konačno je oduzeto beogradsko župništvo Isusovcima te predato svjetskim sveštenicima.³⁾

¹⁾ Osnivanje beogradske katoličke biskupije nije teklo tako lako, kao što bi se moglo pomisliti pošto je bilo vazdan teškoća i predrasuda odnosno prava privedloga pri postavljanju biskupa. Već godine 1724. molio je srijemski biskup, Franjo Josipa Vernich, u više maha da mu se jurisdikcija proširi na kraljevinu Srbiju. Smederevska pak biskupija stajala je iz ranije pod barskim arhiepiskopom, ali se smatralo da nije zgodno podvrći novozadobijenu oblast stranom crkvenom poglavaru. Smederevo nikad nije pripadalo kakvoj ugarskoj nadbiskupiji, a nije bilo ni zgodno, da se spoj sa bečkom nadbiskupijom. Uslijed svega toga riješeno je, da se stvori nezavisna biskupija smederevska sa sjedištem u Beogradu.

²⁾ Naredbom dvorskog ratnog savjeta od 26. januara 1733. naimevan je kanonik Harting za gradskog župnika beogradske, ali je izvršenje te naredbe stalno odlagano uslijed toga, što je biskup grof Turn-Walsassina još iste godine ime-

U naknadu za to povjerena je Isusovcima uprava nad javnom nastavom. Već godine 1724. prilikom takozvane regulacije njemačkoga grada, odobreno je otvaranje latinske škole, no za njeno subvencioniranje tada nije bilo dovoljno novaca. Tek carskim riješenjem od 14. aprila 1726. godine, te carskim reskriptom od 8. maja 1726. godine srpskoj administraciji odobreni su krediti za podizanje četiri nižih razreda latinske škole u Beogradu, te Isusovcima ustupljeno zemljište, građevinski materijal i potrebne bašte van varoši. Ova latinska škola, koja sa osim njemačke pobadjala i domaća srpska djeca, bila je s obzirom na tadašnje prilike vrlo dobro posjećena.⁴⁾

(Svršiče se.)

novan za biskupa pečuškog. Predaja pak parohije jednom svjetskom svešteniku izvršena je u stvari tek godine 1735, kad je grof Engl pi. Wagnein naimenovan za biskupa beogradske. H. K. R. 1733. Prof. Reg. Fol. 89 i R. F. A. dvorski kameralni ukaz od 30. oktobra 1735.

⁴⁾ Odobranje otvaranja isusovačke latinske škole u Beogradu izišlo je carskim ukazom od 8. maja 1726. godine; škola je tada bila četvororazredna. Prva dva razreda otvorena su još iste godine, a druga dva odmah iduće. Za izdržavanje profesora, isprva dvojice, doncije četvorice određeno je 200 forinti godišnje; osim toga Isusovcima, radi podizanja svoga dvora (za šest, najviše za osam sveštenika) kao i za podizanje crkve i škole, dato je mjesto i materijal, a osim toga i jedno imanje van utvrđenja radi podizanja bašte. O zidanju crkve i kolegija i o mjestu gdje su oni stajali, bilo je već govora.

¹⁾ Carski patent, kojim se odobrava osnivanje „Orijentalne kompanije“ potpisat je 27. maja 1719.

Bitka se nastavlja i dalje shodno namjerama njemačkoga vodstva uz velike žrtve, ali uspešno za njemačko oružje. Njemačko vojno vodstvo kao do sada tako i na dalje raspolaže bojom inicijativom. Ovo dakle najjasnije pokazuje postignuti uspjeh kod Souvilla.

Netačne vijesti o njemačkim gubicima.

K. B. Berlin, 14. jula.

Suprotno zvaničnim izvještajima Francuza i Engleza, prema kojima je u junu na zapadnom frontu oboreno 32 njemačke letilice, upućuje Wolffov ured na dnevnu zapovijest glavnog vojnog vodstva, prema kojoj je u junu svega sedam njemačkih letilica propalo, dokle je 37 neprijateljskih letilica uništeno ili im je spriječen povratak u njihova pristaništa. 22 od tih nalaze se u njemačkim rukama. Da protivnik taj uspjeh nebi mogao osporiti, Wolffov ured objavljuje imena posade i vojnička obilježja letilica, koje su Nijemci zaplijenili i veli: bilo bi vrlo zanimljivo, kad bi protivnik sa svoje strane objavio spisak zaplijenjenih njemačkih letilica.

Ofenziva sa izgovorima.

K. B. London, 14. jula.

„Times“ piše: Žalosni spisak u našim stupcima pruža nam svakoga dana sliku naših gubitaka i podrkrljepljuje narod u njegovoj odluci, da tako velike žrtve moraju donijeti plodove. Vrlo je skup posao, napadati položaje, koje je neprijatelj još odavno utvrdio, ali nema drugog puta, koji bi pobjedi vodio. Vrijeme u posljednje doba nije za engleske operacije bilo povoljno. I brza napredovanja naših saveznika neće se ponoviti; mora se očekivati mnogo sporiji, uporniji rad, dok Francuzi na nekim mjestima dopu nizu rijeku od Blachesa preko Somme. Borba na Sommi biće u svojoj drugoj fazi još mnogo žešća. Izgledi su dobri, ali će se rezultati samo po lako postići.

Vrdanje sporazumne štampe.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Berlin, 14. jula.

„Frankfurter Zeitung“ ukazuje na vijest pariskoga „Tempsa“, da je francusko glavno zapovjedništvo primorano na mijenjanje plana svoje ofenzive na Sommi, kao i na vijest engleskog glavnog stožera, da je „metodično osvajanje“ cjelokupnih neprijateljskih odbrambenih postrojenja završeno. Najzad ukazuje i na izjavu lorda Derbyja, da se sadanji napad na Sommi ne može smatrati kao odlučna ofenziva i veli, da Englezi i Francuzi smišljaju drugo riješenje i da je moguća izmjena francusko-engleskog napadnog plana.

Municijona konferencija u Londonu.

K. B. London, 14. jula.

U ministarstvu vojnom održata je prva sjednica municijone konferencije, kojoj je predsjedavao Lloyd George, a na kojoj su učestvovali izaslanici Francuske, Rusije i Italije.

Englesko pitanje o municiji.

K. B. London, 14. jula.

Ministar predsjednik Asquith izjavio je u donjem domu, da je vlada zbog potreba vojske i mornarice predložila radnicima odlaganje svih praznika opšteg ili mjesnog karaktera za doćnije vrijeme. Pregovori o tom predlogu napreduju. U vezi s time Asquith je izjavio: Ofenziva je tek u početku, za njen uspjeh potrebna je velika količina municije. Ona mora ne samo za neposredno predstojeće nedjelje, nego do potpunog postignuća svoga cilja

Zvanične objave.

Oglas.

glede izdanja novih bankovnih nota po 10 kruna sa datumom od 2. siječnja (januara) 1915.

Dne 24. srpnja 1916. započće Austro-ugarska banka kod njezinih glavnih zavoda u Beču i Budimpešti, a i kod svih podružnica sa izdavanjem bankovnih nota po 10 kruna sa datumom od 2. siječnja (januara) 1915.

Ove su nove bankovne note u dodatku ovoga oglasa opisane.

Ustanove za uživanje i uvlačenje sada u prometu nalazećih se bankovnih nota po 10 kruna sa datumom od 2. siječnja (januara) 1904. biće svojedobno i naročito objelodanjene.

U Budimpešti, dne 28. lipnja (juna) 1916.

Austro-ugarska banka.

Popovics,

Gouverner.

Gutmann,

glavni vijećnik.

Schmid,

glavni tajnik.

Opis bankovne note Austro-ugarske banke po 10 kruna od godine 1915.

Note Austro-Ugarske banke po 10 kruna od 2. siječnja (januara) 1915. su 150 milimetara široke i 80 milimetara visoke. Na obim stranama papira, koji je u cijelom svom opsegu providjen vodenim znakom (rimska brojka deset u tamnoj četverovjetnoj rešetki) nalazi se tisak, i to na jednoj strani sa njemačkim, a na drugoj strani sa mađarskim tekstom.

Obe strane note razlikuju se potpunoma ne samo u slici već i u boji.

Po prilici tri četvrtine oblika obih strana note pokazuju pravu sliku note, dočim ostala četvrtina samo je djelomično tiskom providjena te ostavlja vođeni znak slobodnim.

imati dovoljno municije. Neprijatelj mora znati, da će se sadanje oštre topničke vatre pred pješadijskim jurišima, ako je potrebno u nedogled produžiti.

Do posljednjeg Francuza . . .

K. B. Bern, 14. jula.

„Temps“ javlja da je francuski ministar vojni riješio, da uputi dijelove rekruta godišta 1916./17. — i to novake određene za pješadiju i minere — na obuku kod pojedinih vojnih jedinica. Radi umirenja javnosti napominje se da do dalje naredbe nijedan čovjek iz te klase neće biti upućen u dopunske jedinice iz kojih se popunjavaju čete na frontu. U Francuskoj komori podnijet je prijedlog da se svi činovnici i zvaničnici, koji su prema zakonu o novacima od 1915. godine obveznici stalnog kadra, pričuve ili pučkog ustanka podvrgnu ponovnom pregledu, da bi se mobilisao što veći broj. Isto tako je predloženo da se provjere sva oglašavanja obveznika nesposobnim i odlaganja roka stupanja u vojsku.

Francuski ratni izvještaj od 13. jula 3 sata po podne: Na fronti Somme traje paljba. U Champagni prodri su Francuzi na ulazima Prosnesa u njemačke istaknute položaje i doveli zarobljenike. U Argonnama skrhanja su pod našom vatrom dva njemačka ispada sjevero-istočno istaknutih položaja Bolante. Na Fille Corte Francuzi su zapalili mine i poslali lijevke. Na desnoj obali Maase nije bilo pješadijske djelatnosti. U toku noći žestoka paljba u odsjecima Souville-Chenois. U Vogesima sa njemački pokušaji južno od Karspacha odbijeni poslije živahne borbe ručnim granatama.

Željeznički štrajk u Španiji.

Vanredno stanje u Madridu.

K. B. Madrid, 14. jula.

Usljed željezničkarskoga štrajka vlada je objavila vanredno stanje za grad Madrid i cijelu madridsku provinciju.

Suspendovan ustav u cijeloj zemlji.

K. B. Madrid, 14. jula.

„Havasov“ ured javlja: Kralj je juče potpisao ukaz, kojim se privremeno ukidaju ustavne garancije u cijeloj zemlji.

Djelo sila sporazuma?

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Ženeva, 14. jula.

Ukidanje ustava u Španiji poteklo je zbog opšteg štrajka željezničara. Posljednjih dana je pokret štrajka uzimao sve veću maha, tako je osnovana brigada, da ne bukne i opšti štrajk radnika drugih kategorija. Bez svake sumnje da su sile sporazuma i ovdje umješale svoje ruke. One podržavaju nemirne elemente, da bi španjolskoj vladi, koja se drži neutralno, pravila teškoće. Da sile sporazuma rade protiv španjolske vlade, vidi se po tome, što portugalsko novinstvo vodi agitaciju neprijateljski raspoloženu prema Španiji, i što su marokanska plemena, koja su se protiv Španije pobunila, naoružana francuskim oružjem.

Stotinama uapšenih.

K. B. Madrid, 14. jula.

„Havasov“ ured javlja: Štrajk željezničara još traje. Saobraćaj se djelomično održava. Stotinama je željezničara pohvaćano ili uapšeno. Kralj se vratio iz svoga ljetnikovca u unutrašnjosti.

Onaj dio njemačke strane note, koji je posve preštampan, sadržaje u sredini njemački tekst note sa naznakom bankine tvrtke slijedećim redom:

„Die Oesterreichisch-ungarische Bank zahlt gegen diese Banknote bei ihren Hauptanstalten in Wien und Budapest sofort auf Verlangen

Zehn Kronen

in gesetzlichem Metallgelde. Wien, 2 Jänner 1915

OESTERREICHISCH-UNGARISCHE BANK

Popovics

Gouverneur

Schoeller Generalrat Schmid Generalsekretär“.

Ispod teksta note smještena je jedna naobljena guillochirana ružica, koja u sebi nosi idealnu glavu dječaka, lijevo i desno od toga stojeće, četverokutne visoke sličice, od kojih imade lijeva gore carskog austrijskog orla, desna gore brojku deset, a obadvije u sredini i dolje po jednu guillochiranu ružicu u bijelim crtama na tamnoj podlozi, koje su zajedno spojene ornamentima.

Slika note je tiskana plavom bojom.

Dolnji je tisak saren, te prikazuje na reliefski način gravirani fond a sastoji se izmjenice iz brojke „10“ i jedne rombičke zvijezde sa četiri traka.

Izvanjska desna četvrt note sadržaje u jednom guillochiranom uskom okviru šareno tiskanu vrijednost note u osam zemaljskih jezika te kroz guillochiranu ružicu odijeljenu kaznenu ustanovu:

„Die Nachmachung der Banknoten wird gesetzlich bestraft“.

Iznad ovog okvira se nalazi brojka, a ispod istog serija tiskana crnom bojom.

Na mađarskoj je strani slika note kao i dolnji tisak šaren.

Izvanjska lijeva četvrt note, sadržaje u modroj boji urisan grb zemaljske svete krune, koji je okru-

Austro-Ugarska.

Iz ugarskog sabora.

K. B. Budimpešta, 14. jula.

Ugarski sabor primio je na drugom čitanju zakonsku osnovu o porezi na ratne dobiti, u koju su ušle izmjene ugovorene između ministra finansija i opozicije, ove se izmjene sastoje u glavnom u ograničenjima diskrecionalne vlasti ministra finansija.

Balkanske vijesti.

Raspoloženje u Grčkoj i Rumunjskoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Haag, 14. jula.

Jedan diplomata sporazuma izjavio je jednom saradniku „Večernjia Vremja“: U Grčkoj izražuju viši krugovi stalno naklonost prema Njemačkoj. U Rumunjskoj je opozicija mima i čeka događaje.

Značaj Pašičeve posjete.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Stockholm, 14. jula.

„Times“ javlja iz Rima: Posjeta Pašičeva u Rim daje povoda raznim kombinacijama i to u toliko prijete, što je sada kako izgleda novinarstvo sklonu, da opet otopčne diskusiju pitanja o jadranskom stvarima.

Najnovije brzojavne vijesti.

Poručene odluke privredne konferencije.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Berlin, 14. jula.

Po jednoj vijesti iz Amsterdama, odluke donešene na pariškoj privrednoj konferenciji, ukinute su na zahtjev Francuske i Rusije. Ovaj je zahtjev postavljen zato, što je postojala bojazan, da će ove odluke biti od velike štete po trgovinu sa neutralnima.

Uvrjedjeni talijanski ponos.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Zürich, 14. jula.

„Corriere de la Sera“ smatra za potrebno, da pobija mišljenje, kao da je austro-ugarski front prema Italiji oslabljen uslijed ruskog pritiska. Austro-Ugarska ima još neprestano nekoliko milijuna vojnika prema Italiji, od kojih su 600.000 ljudi, vojnici prvoga reda. Italija osjeća upornost i snagu austrijskoga otpora na cijelom frontu.

Rusko japanski ugovor.

Važne vojničke obaveze.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Stockholm, 14. jula.

„Ruskoje Slovo“ javlja iz Tokija: Prvi i najvažniji dio rusko-japanskoga ugovora drži se u tajnosti, pošto isti sadrži pojedinosti o obostranim obavezama vojničke prirode. Ugovor riješava sva pitanja odnosno Kitaja i zaključen je za deset godina.

Iznenadan odlazak japanske misije iz Parisa.

K. B. Bern, 14. jula.

Prema jednoj vijesti pariškog „Journal“-a japanska misija, koja u Parisu već 17 mjeseci radi u hotelu „Astoria“, u kojem je uredila uzornu bolnicu, napustila je Parisa da bi se

najkraćim putem vratila u domovinu. Na veliku molbu francuske vlade, da ostane u Parisu, misija je odgovorila da je potrebna japanskom Crvenom Krstu.

Cadorna bolestan?

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Ženeva, 14. jula.

Govori se, da je Cadorna obolio u Mantui.

Papa za zarobljenike.

K. B. Bern, 14. jula.

Švajcarski brzojavni ured javlja, da švajcarskom saveznom vijeću još ništa nije poznato o dobrotvornoj intervenciji Papinoj u korist zarobljenika, kojim on predlaže, da se svi zarobljenici, koji imaju troje i više djece za ostalo vrijeme trajanja rata interniraju u Švajcarskoj. „Neue Züricher Nachrichten“ bile su čak šta više javile, da je švajcarska vlada već bila usvojila Papin prijedlog.

Ruska povrijeđa neutralnosti.

Oštar protest Švedske.

K. B. Stockholm, 14. jula.

Švedskom poslaniku u Petrogradu naredjeno je, da uloži protest protivu učinjene povrijeđe neutralnosti prilikom hvatanja njemačkih brodova „Lisabon“ i „Worms“, i da ne čini nikakve prijedloge za koje bi događaj po međunarodnom pravu stvarno davao povod.

Otpuštanje engleskih pričuvnika.

K. B. London, 14. jula.

28. ov. mj. puštiće se kućama podčasnici i vojnici godišta (klase) 1907., koji pripadaju jahaćim rodovima vojske, tvrdjavnom topništvu i torpedskim tečajevima.

Vojnička bjegstva u Holandiji.

K. B. Amsterdam, 14. jula.

Listovi javljaju, da je od 50 vojnikamornara, koji su s parobrodom „L a b o k“ trebali da odputuju u holandsku Indiju, odputovalo je samo 36, ostali su pobjegli.

Veliki požar na Lidu.

K. B. Lugano, 14. jula.

Veliki „Hotel des Bains“ na mletačkome Lidu skoro je potpuno izgorio, u prkos velikim naporima, da se požar ugasi. Radovna oko gašenja upravljao je lično zapovjednik mjesta admiral Tahon de Revel. Uzrok požara je nepoznat.

Grad i okolica.

Pomoć sirotnim porodicama.

Odbor grada Beograda vodi brigu o svima pitanjima sirotinje, pa pored ostaloga i o pitanju porodjaja sirotinih žena.

Gospodin gradjanski povjerenik pri odboru grada Beograda svojom odlukom riješio je, da se kao sirotne porodilje smatraju sve one žene, koje primaju od opštine besplatnu pomoć u namirnicama (crvena legitimacija) i da ove imaju prava na besplatno ukazivanje pomoći od svih babica u Beogradu, čije će priznanice za honorar, na kojima mora biti ime i broj legitimacije porodilje, ovjeravati šef sirotinjskog odjeljenja odbora grada Beograda i šef saniteta.

mađ do 30. septembra — ljekarne se otvaraju u 7 sati prije podne, a zatvaraju se u 8 sati poslije podne.

U zimnje doba — 1. oktobar do 30. aprila — otvaraju se u 7.30 sati prije podne, a zatvaraju se u 7 sati poslije podne.

Svakidani podnevni odmor traje u svim ljekarnama od 12.30 do 2.30 sata po podne. Ali se treba pobrinuti, da se u neodložno hitnim slučajevima može lako dozvati i naći inspekcijonist ili drugi ekspedient.

1) Odnosno nedjeljnog odmora grad se dijeli u tri kotara, i to:

I. kotar:

Dr. Pantić, Saborna ulica 77;
Selaković, Knez Mihajlova ulica 45;
Kušaković, Knežev Spomenik 1;

II. kotar:

Nikolić, Bitolska ulica 2;
Sekulić, Takovska ulica 37;
Viktorović, Terazije 28.

III. kotar:

Nikolić, Beogradska ulica 2;
Prendić, Kralja Aleksandra ulica 64;
Protić, Kralja Milana ulica 87.

Ljekarne se zatvaraju samo nedjeljom poslije podne od 12 sati u podne, kojom će prilikom u svakom kotaru redom po jedna biti otvorena, koja će toga dana i za noćnu inspekciju u svome kotaru biti pristupačna.

Sastav spisa o podjeli pripada ljekarničkom nadzorniku vojne generalne gubernije, koji će isti svakog mjeseca do 25. za idući mjesec dostaviti ljekarnicima.

Da bi se stanovništvo brzo obavijestilo o ljekarnama, koje su toga dana po podne otvorene, moraju zatvorene ljekarne pored ulaza u ljekarnu na sa svim vidan način a noću osvijetljeno — istaći jednu ploču, na kojoj će biti označena ljekarna, koja je u istom kotaru tog dana po podne,

Porodilja koja ne prima opštinsku pomoć ali je sirotinjskog stanja i nije u stanju da plati honorar babici porodjaja, ima se takodje prijaviti šefu sirotinjskog odjeljenja odbora grada Beograda, koji će redovnim putem provjeriti stanje i utvrditi svojim potpisom kada će i u tom slučaju honorar babici biti isplaćen za uslugu prilikom porodjaja moliteljke.

Zabrana prekomjerne upotrebe vode.

Vojno gradjevinsko odjeljenje izdalo je naredjenje, prema kojemu se gradjanstvu naredjuje da se kloni prekomjernog rasipanja vode, pošto uslijed toga dosta pojedini dijelovi grada ostaju bez vode.

Prekoračenje te naredbe kazniće se novčano do 500.— kr., odnosno do 30 dana zatvora.

Žigovanje dinarskih novčanica.

Naredbom MGG/S Praes. broj 10.075, produljen je rok za žigovanje dinarskih novčanica sve do 25. jula ove godine.

Kraj tragedije u Skenderbegovoj ulici.

Juče smo saopštili čitaocima o strahovitoj tragediji porodice Radovana Kovačevića, tambur mažora muzike kraljeve garde.

Sinoć su nam saopštili da je četvrta žrtva ove velike nesreće, njegova žena Savka, podlegla strahovitim ranama plamena i vatre i ispuštila svoju dušu u bolnici.

Tako je konačno završena ova užasna nesreća, koju je prouzrokovala nepažnja i lakomislenost jedne inteligentne žene. Njeka bi bar ovaj slučaj bio primjer gradjanstvu, koje se vrlo često bavi transportovanjem životnih namirnica u unutrašnjost, da se ne igra zapaljivim i eksplozivnim sredstvima i ne dovodi do teških nesreća, koje se mogu završavati na ovako tragičan i grozan način.

Novac općine grada Beograda.

Općina grada Beograda svojim ljepim i korisnim radom od dana uspostavljanja vlasti austro-ugarske u Beogradu do danas, ne samo da svojim finansiranjem nije zadužila prihode svoje, već je i pored svojih rashoda izvjesnu sumu novaca mogla odvojiti i na priplod u novčanim zavodima.

Do sada je općina davala svoj novac, koji joj nije potreban u radu na priplod u ispostavi Wiener-Bank-Verein-a u Beogradu, kod koje se i danas nalazi preko 650.000 kruna. Sad je općina riješila da daje svoj novac na priplod još jednom zavodu i to kod Opšte Ugarske Kreditne Banke i do sada je u toj Banci uloženo 150.000 kruna.

Popis domova u Beogradu.

Prije otpočetog rada na popisu gradjanstva u Beogradu izvršen je popis svih domova u Beogradu.

Mnoge kuće u Beogradu bile su neobilježene do sada. Mnoge nisu bile numerisane, a mnoge nisu pripadale ni jednoj ulici.

Od 8 do 9 ovog mjeseca naročiti popisivači izvršili su popis svih domova u Beogradu i obilježivanje numerama svih kuća. Uvrđeno je da u Beogradu danas ima 8214 domova.

Ovih dana pristupile se obilježavanju svih ulica u Beogradu kao i detaljno na merisanje svih kuća i tačnog određivanja pojedinih kuća koje pripadaju pojedinim ulicama, tako da će u Beogradu, poslije toga biti potpuno moguće pronaći svaku kuću i licu, što je do sada bilo prilično teško.

odnosno i za noćnu inspekciju otvorene, mora biti tačno označena firma i ulica doćiće ljekarne.

Objava.

Poslije svršenih postavljanja potrebnih podloga, naplaćivače se sad u Beogradu vodovodne i kanalizacione pristojbe na osnovu naplatnih tražbina, koja je izdao c. i k. vodovod, te je svaki kirajdzija, koji ima svoj zaseban stan, dužan da iste plati.

One kirajdzije, koji kiriju za stan plaćaju sopstveniku kuće ili njegovom punomoćniku, dužni su tako isto da plate vodovodne i kanalizacione pristojbe, ali su u smislu ranije postojećeg ugovora o kiriji ovlašćeni, da položenu svotu odbiju od kirije. One kirajdzije, koje kiriju ne plaćaju, dužni su da vodovodne pristojbe snose o svom trošku.

Jednovremeno se stanovništvo opominje, da vodu štedi, da ne drži vodovod

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

Ljekarska pomoć.

Zubno-tehnički atelje.

Vještacke zube na kaučuku, zlatne krunice, zube na štift, zlatne mostiće po švajcarskom sistemu. Solidna izrada.

J. Židveć, diplom. Deutist, Kralja Milana br. 37. 8253-1

Kapovine i prodaje.

Trži se pod zakup klavir, lauta ili gitara

Ponude Studenička 34. 8262-2

Prodaje se jedan dobar konj,

star 7 godina za teret, kao i kola takodje za teret. Obratiti se treba g. Ljubici Miloradović, Sumadijska ulica broj 31. više "Slavije". 8216-2

Prodaju se 6 komada tezgija za razne radnje.

Viđeti se mogu u Markenzljevoj ulici br. 9. 8039-2

Sapun peraci 4-krunni.

Solomon Gabaj, Vatrogasna ul. br. 15. 8027-2

JEDNA MAŠINA za prženje kave zajedno sa vodenicom, transmisijom i kašim, najnovije konstrukcije, udešena za elektriku, koks ili uglj. Prima u sebe do 40 kgr. koka ili uglja, vrlo malo upotrebljena, marke "Probath", prodaje se odmah, jeftino. Uputiti Viktoriju Pollak, Novi Sad, ulica Kosuth Lajoša 5. Agenti će se nagraditi. A. 9-2

Namještenja.

Nekoliko kelnnerica koje vladaju njemačkim jezikom mogu u Grand-Hotel-u odmah naći mjesto.

Za crtanje mašinskih djelova traži se jedan crtač. Javiti se u fabriku platna kod upravnika od 4-5 sati poslije podne. 8211-3

Služavka

za sav posao koja je vična kuvanju, plata dobra potrebna je. Uputiti u poslastičarnicu G. Dušana Todorovića, Terazije. 8238-3

Stanovi.

Izdaje se u zasebnoj kući 1-2 namještena sobe sa zasebnim ulazom. Uputiti (Bosanska) Staroćrkvena ul. br. 27. 8164-4

STELLA

prašak za pecivo GUSTO vanilin-Sećer PUDDING

prašak ELLA ratna hrana bez brašna

DERMA SALICYL za ukuvavanje

EDA DODATAK ZA JAJA u obliku tablica

DEL-TA DODATAK ZA JAJA

FABRIKA: STELLA Bakpulverwerke Budapest VII., Elemera 38.

GENERALNO ZASTUPNIŠTVO GASPARGENTZ Beograd. 334

Nudi se za AGENTA-PUTNIKA

spreman, vrijedan, karakteran i povjerljiv, oženjen čovjek, 34 god. star. Isti je vješt srpsko-hrvatskom i njemačkom jeziku sa poznavanjem Srbije, austro-ugarske monarhije i Njemačke. Ponude izvolite upravitii na adm. ovog lista sub: „Spreman putnik“. 8198

LEPAK ZA MUVE

pravi „AEROXON“ 100 KOMADA 15 KRUNA

G. B. AVRAM, Vatrogasna ulica 11.

Sanduka mrtvačkih

Komarnika, Nudipreta, Astala, Korita za veš, Basamaka raznih

Ima kod tiskara RAKE u staroj pivari Balkanska 49., Beograd. 8142

Dr. Keleti & Murányi

hemička fabrika u Vpešti.

Još će jedno doba potrajati, dok naša zalihna sirovog materijala bude iscrpljena, pošto smo pravodobno sve nabavili, da možemo Lysoform i ljeti liferovati. Poznato je, da ljetna vrućina potpomaže širenje zaraznih bolesti, zato se može svakom preporučiti, da si nabavi dobro desinfekciono sredstvo, n. pr. flašu Lysoforma.

Cijene su slijedeće: Flaša Lysoforma od 100 grama K 1-30

250 " " " 2-60

1 komad Lysoform-sapuna " " 2-20

1 flaša Pfefferminz-Lysoforma " " 2-20

Na zahtjev šaljemo svakomu besplatno po odličnom ljekaru izdanu knjigu o „Zdravlju i desinfekciji“.

Generalno skladište za Beograd i Srbiju 372

Apoteka PROTIC, Beograd, Kralja Milana ul. br. 87.

Naklada: Beogradsko NovinarskoDruštvo, Beograd.

Odgovoran za uredništvo: JURAJ GROF ORŠIĆ-SLAVETIČKI

Kuća za stanovanje, Simina ul. 14, zasebna sa 3 sobe, predsobijem i ostalim prinađnostima izdaje se odmah pod kiriju. 8245-4

Izdaje se jedna soba sa lica na gornjem spratu u Knez Mihajlovoj 24. zgodna za advokatsku ili agentursku kancelariju, izdaje se odmah pod kiriju. Za uslove obratiti se u istoj kući u radnji Solomona Koena. 8244-4

Razno.

SVAKOVRSNE SLAMNE ŠESIRE

preporučuju gospodi trgovcima i štovanoj publici. Fr. Cerav, tvornica slaminih šesira, Stob, pošta Domžal kod Ljubljane (Kranjska). 139

U nedjelju obnoć nestao je konj

dlake dorastale na glavi malo cvetast Star 15-20 god. Oči upalih. Mole se usputne vlasti ako bi saznale ili ma ko drugi da o ovome izvjesti Obrada Ilića, Balkanska 26. Beograd. 8251-5

Nestali.

Molim svakoga dobrog prijatelja i poznanika, ako bi što saznao o mom sinu Lazaru Živkoviću, krojaču iz Valjeva, koji je otišao od kuće oktobra mjeseca i od danas se nije javio. Unaprijed ostajem vječitio blagodarna. Marija Živković, Donja ul. 14. Beograd. 8223-6

MOLIM prijatelje i poznaj nike, ako bi znali da me izvjestite da li su živi i zdravi moji Ljubomir Milošević, vojnik redov mesar. čete drinske diviz. V. puka i moj sin Milan Milošević, bit ču mlago blagodarna onom ko mi bude izvjestio. Jelena Milošević, Obrenovac. 8249-6

KORESPONDENCIJA.

VLADA MAKSIMOVIĆ, advokat Avenue du Mail 4. Geneve, Suisse. Molim te kume javi pukovniku Dr Vlahju Popoviću načelniku saniteta timočke vojske, da sam sa dječom još od maja mjeseca u svojoj kući u Valjevu. Svi smo zdravi i neka mi što skorije pošlje novaca. Ako mi je ikako moguće neka nam se preko ovih novina javi, Pozdravlja te Zorka Popović, Opštinska ul. br. 20. 8187-8

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, odeljenje za informaciju, Ženeva. Molim biro za izvještaj, da li je živ i zdrav moj sin Jakov Matejić, pretekši dunavski div. artiljerijski puk I. poziv i Dragoljub M. P. Petrović regrut od 1896. god. 8. puka, mlađi čtač Mata P. Petrović. Unaprijed blagodari Ljubana Matejić iz Velike Plane. 8237-8

G. Josipu Protiču, Gultmannstr. No 6. Molim vas lepo da me izvjestite da li su živi i zdravi: moj kum Petar Simić, narednik, telegr. odeljenje dunav. divizije 2. poziva; i Dobrivoje Lukić, gimnazist iz Kruševca. Unaprijed vam blagodari Nikola Vukotić, Bagdalastr. No 13. Kruševac. A 64-8

Mališ Atanasoviću, Nica - France. Molim izvjestite me jesu li živi i zdravi: Miloš Djukanović, obveznik I. čete 4. bat. 4. puka i Rajko Djukanović, poslednji regrut. Unaprijed ti blagodari. Trojak priznaću. Tvoj Miloslav Djukanović, Godečevco-Kosjerić. A 54-8

G. Milani Andjeloviću, Lausanne. Molim vas da izvolesti saznati da li su živi i zdravi: Miloš Jeremić narednik 2. konjičkog puka Cara Dušana 3. eskadrona i Aleksu M. Radoljevića, starišina bojne komore 4. bataliona 4. puka II. poziva o kojima se do sada nije ništa znalo, na čemu ću vam biti blagodarn. Djura Jeremić, trgovac iz Ivanjice. A 52-8

G. Lazi Anastasijeviću, Zürich, Mainau 19. Molim vas vaspjele izvjestite me o Bošku kako je sa zdravljem i gdje je. U velikoj smo brizi za njim. Mi smo svi zdravi i dobro. Mnogo vam blagodari i pozdravlja vas Dragutin Jevtić, Kragujevac. A 63-8

Miti Radovanoviću, Ženeva. Molim vas raspitajte za mog sina Kristivoja Jokstomovića, profijant kolone šumad. div. I. poz. XIX. puka. Draginja Joksimović, Konarevo. A 60-8

G. Inji Mihajloviću, Nica. Najpokornije vas molim g. Inji, da se raspitajte o mom mužu Živanu Prodano-oviću, obv. 4. čete 4. batalj. 10. puka II. poz. i izvjestite me preko „Beogradskih Novina“ na čemu ću vam biti vječitio blagodarna. Kod kuće smo svi zdravi i dobro. Vječitio za hvalna Dragu Z. Prodanoviću, iz Biazneva (kod Arandjelovca). A 51-8

MOLIM svakog koji zna šta o mom mužu Živoradu Ristivojeviću, podnaredniku vozaru II. odjeljenja Intendantskog voza i o Miloradu Ristivojeviću, lajtnantu 8. puka. Adresa: Natalija Ristivojević iz Bobave okrug valjevski. A 58-6

G. Desanki Arandjelović, Pension „Beay-site“ Place du Cirhuc 3. - Ženeva. Najljubaznije vas molim, da se raspitajte preko g. Milovana Gavrilovića Bogičeviću, koji je otišao do Mitrovice zajedno s njegovim bratom Dragomir G. Gavrilovićem svakako je obavješten o mom sinu, pa s toga budite dobri, te se tim putem izvjestite i javite mi preko ovog lista. Unaprijed vam mnogo zahvaljuju: Sreten Bogičević, trg. iz Arandjelovca. A 59-8

OTTO FISCHER, WEESEN, Dragi Otto, Očekujem svakoga dana od tebe izvještaj. Zašto se ne javljaš? Jesi li zdrav? Novac po drugi put što si mi poslao primila sam, ja sam prilično sa zdravljem. Molim te javi se na neki način ako ti je moguće. Mnogo te pozdravlja tvoja Berla, Miletina No. 29. 8224-8

MILANU MARJANOVIĆU, narod. poslaniku, Ženeva. Molim te Milane raspitaj da li možemo Mašinka i ja primiti naše penzije, koje nismo uzeli od nove godine; ako možeš podigni ih ti i pošalji nam, jer su nam vrlo potrebne. Mašinka je primila 220 din. mjesечно a ja penziju 189 sa invalidom 229 din. Ako uspije i novac nam pošalješ, bićemo ti veoma zahvalne. Mnogo te pozdravljam, Katarina Mašin i Leposava Nedić, Bitolska 17. 8197-8

MITI ORLUŠIĆU, Geneva. Miti Mito ja sam zdrava i sretna što si mi živ i zdrav, brinula sam mnogo za tebe, živim u mebliranom stanu i radim po malo. — Molim te Mito čuvaj svoje zdravlje jer nemam nikoga sem tebe. Javljaj mi se preko „Beogradskih Novina“, oglaš ču ja ovamo pišati, ako trebaš novaca uzmi od prijatelja a ja ću im priznati. Preko Pere ne može se javljati, u Ženevi ima mnogo biro-a koji stoje u vezi sa ovim listom razaberli, ili ovako. Pozdravlja te i ljubil tvoja žena, Hristina Orlušić, zubni ljekar. Dečanska 3. III. sprat. Molim Srpski Crveni Krst u Genevi i Mitine prijatelje da mu ovaj oglas dostave. 8182-8

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Ženeva. Molim izvjestite Savu M. Lazarevića, načelnika okružnog u penziji i načelnika vojne stanice da se sa Micom i Ljubomirom nalazim zdravo u Beogradu, Daničevića ul. br. 25 i da smo poslali novac dva puta primili. Majka, Mile i Rada, javili su, da su zdravo. Aleksandar S. Lazarević. 8195-8

G. MILANU USKOKOVIĆU, p.pukovniku. Dragi brate, molim te izvjesti se, pa mi javi, je li živ i zdrav moj verenik Milivoje Bogdanović, rezervni kapetan I. čete 2. bat. VIII p. I. poziv. Njemu javi, da smo mi svi u Azanji zdravi. Brat mu je došao odavno kući. Rada se javlja. On neka javi o sebi, Cedi, Mateji i Stevanu. Tebe, Racu i Acu pozdravlja sestra Magdalena Pavlovićeva, učiteljica iz Azanje Palanka. 8260-8

G. Lazi Anastasijeviću, Zürich, Mainau 19. Molim vas vaspjele izvjestite me o Bošku kako je sa zdravljem i gdje je. U velikoj smo brizi za njim. Mi smo svi zdravi i dobro. Mnogo vam blagodari i pozdravlja vas Dragutin Jevtić, Kragujevac. A 63-8

Miti Radovanoviću, Ženeva. Molim vas raspitajte za mog sina Kristivoja Jokstomovića, profijant kolone šumad. div. I. poz. XIX. puka. Draginja Joksimović, Konarevo. A 60-8

G. Inji Mihajloviću, Nica. Najpokornije vas molim g. Inji, da se raspitajte o mom mužu Živanu Prodano-oviću, obv. 4. čete 4. batalj. 10. puka II. poz. i izvjestite me preko „Beogradskih Novina“ na čemu ću vam biti vječitio blagodarna. Kod kuće smo svi zdravi i dobro. Vječitio za hvalna Dragu Z. Prodanoviću, iz Biazneva (kod Arandjelovca). A 51-8

MOLIM svakog koji zna šta o mom mužu Živoradu Ristivojeviću, podnaredniku vozaru II. odjeljenja Intendantskog voza i o Miloradu Ristivojeviću, lajtnantu 8. puka. Adresa: Natalija Ristivojević iz Bobave okrug valjevski. A 58-6

G. Desanki Arandjelović, Pension „Beay-site“ Place du Cirhuc 3. - Ženeva. Najljubaznije vas molim, da se raspitajte preko g. Milovana Gavrilovića Bogičeviću, koji je otišao do Mitrovice zajedno s njegovim bratom Dragomir G. Gavrilovićem svakako je obavješten o mom sinu, pa s toga budite dobri, te se tim putem izvjestite i javite mi preko ovog lista. Unaprijed vam mnogo zahvaljuju: Sreten Bogičević, trg. iz Arandjelovca. A 59-8

PETRU KRDIČU. Zdrava sam sa djetelom. Novac dobih 132 kr. Ja sam stalno u Beogradu pošlji mi novaca. Pozdrav, Hristina i Rosa, Kursulina ul. 6. 8180-8

ŽIVKA MARKOVIĆ iz Kragujeva, javlja svome sinu Dragoljubu Markoviću inženjeru iz Kragujeva, da je pročitala njegovog oglasa u „Kuriru“ koji je jako obradovao. Svi smo živi i zdravi. Za novac mi pužno, pošalji. Javi šta je sa Čedom da li je zalista umro. Svi te sine pozdravljamo, tvoja majka Živka. Crkvena ul. br. 35. 8181-8

G. JAKOVU AVRAMOVIĆU, Solun. Molimo vas, da nas izvjestite za naše muževe: Spiru Popovića, auditora štab drinske divizije I. poziva i Selimira Vesovića, koji je pri povlačenju prekomandovan iz drin. div. za pilsa ra štaba ibarske divizije. Unapred blagodarne Leposava S. Popovića i Marija S. Vesovića, Šabac. 8199-8

G. ACI DINIĆU, trgovcu iz Beograda, Hotel „Terminus“, Ženeva, Svajcarska. Poštovani gospodine Diniću! U „Beogradskim Novinama“ od 7. jula, pročitala sam imena, za koja vi javljate, da su živi i zdravi. Između tih imena, pročitala sam ime Grgur Mitrović, kapetan iz Beograda. Pošto se moj muž zove Grgur Magjarević, kapetan iz Beograda. To vas lijepo molim javite mi da li se to on javlja, ili je to neko drugo lice. U isto vas vrijeme molim, izvjestite me tačno o njemu preko ovih „Beogradskih Novina“. S poštovanjem Mara Grgura Magjarevića, pješačkog kapetana iz Beograda. 8183-8

G. SVETISLAVU TRAJKOVIĆU, Ženeva. Molim vas g. Tisa, raspitajte se za moju braću: Radomira i Čedomira i za zeta Željovna Pavlovića, pol. pisara. Svi trojica su otišli sa ručnim slag. Odrbane Beograda. (Intendantura Odrbane Beograda). Odgovorite preko „Beogradskih Novina“. Pozdrav od mene, Milana i djece. Natalija M. Stojiljević, Matišumina ul. broj 8. 8200-8

Gospod. MAKSU DEMAJO, Lausanne. Pension Mercedes. Molim vas budite tako dobri i javite G-dji Pauli, da se za uzme da mi se novac što pre pošalje, jer sam u oskuđici. Odgovori čekam preko „Beograd. Novina“. Sve pozdravlja Lika St. Koeln, Višnjičeva ul. 8. 8257-8

Miti Radovanoviću, Genf. Molim Vas raspitajte za mog sina Milisava I. eskadr. šumadijskog konjičkog puka I. poz. Miladin Antonijević iz Vrbe. 8160-8

Neka mi se jave na moju dole podpisatu adresu ili preko uredništva: Djurica Jovanović, kačadžija iz Skoplja sa njegovom familijom, jesu li svi živi i zdravi; Mika Petrović, nek mi javi gdje se sada nalazi i kako je sa zdravljem on i Gina i šta je sa Magdalenom i Rađom, gdje su oni. Ja sam kod kuće svoje još od jesenas. Zdravlje je dobro. Rade Salević, delovodja opštine Pridvorčice. A 55-8

MITI RADOVANOVIĆU, Geneve. — Molim vas potrudite se, ako što možete doznati za mog sina Miodraga. II. bataljona I. četa 19 aktivnog puka. Radoje Babić, Vitanovac. A 60-8

MITI RADOVANOVIĆU, Geneve. Molim vas izvjestite me za mog sina Veljka da li je živ i zdrav, Mi smo kod kuće zdravo. Dragomir Antonijević, Kraljevo. A 60-8

G. UROŠU LOMOVIĆU i KRŠTI SOLVIĆU, Nica (France). — Molim vas izvjestite me preko ovog lista gdje se nalazi moj otac Dragomir Dobričić, vozar profijant kolone X. puka I. poziva i Dragić Marković, podnarednik vojne komore X. puka I. poziva. Viđjeni su poslednji put u Bezanima 23. novembra 1915. g. Unaprijed vam blagodari Gvozdenja Dobričićeva, Klattičevo, Gor. Milanovac. A 53-8

MOLIM prijatelje i poznanike ako ko šta zna o mojim sinovima Radomiru, Milošu, Vojislavu da me izvjesti, Slevan Radunković. A 60-6

Molimo prijatelje i poznanike da nas izvjestite o Stevu Popoviću herliteru, koji je prilikom odstupanja srp. vojske otišao za njom iz Parana oktobra mjeseca i od doba nikako se nije javio gdje se nalazi, Unapred blagodari žena Saveta Popović.

G. DRAGIĆU SOLDATOVIĆU, Ženeva. Molim vas, da se izvjestite, gdje se nalazi moj muž Mirko N. Petrović, vojnik II. poziva zantalske čete drin. divizije, i da mu javite, da sam ja zdrava i da sedim u našoj kući. U naprijed blagodarna Rajna M. Petrovića, Šabac. 8199-8

Dobrivoja Janakovića, kaf. iz Cuprije, b. vojnika 15. puka, III. poziva tim divizije, ko poznaje i zna je li živ i zdrav, molim se, da javi njegovoj familiji koja je u Cupriji kod kuće. Zahvalna L. D. Janakovića. 7930-8

G. MILORADU J. DJUKANIĆU, Šefu up. Drž. Dug. Marseille, Rue Pytheas Nr. 6. Uljudno vas molim, ako šta možete saznati za gosp. Jovana Avramovića, inspektora sa čerkom Zorom, da me izvjestite, da li su živi i zdravi. Unaprijed vam osebilo blagodari, Natalija St. Klinger, Miročka 6. 8239-8

Zürcher Bureau für Aufsuchung Vermisster. Zürich. Schweiz. Hristina Erceg - Skoblja sa čerkom, nalazi se u Beogradu, u svom stanu Katčevića ul. br. 1. Primila sam izvještaj o sinovima, našta im odgovaram, da sam sa čerkom živa i zdrava i da mi što pre pošlji novaca jer sam ostala bez sredstava za život. 8256-8

SIMEONU ANDREJEVIĆU, Rue Gutenberg 24. Geneve. Veliko ti hvala Simo, na izvještaju o Avramu. Molim te da ga mnogo pozdraviš i da ga umoliš da se raspita za Nikolu, jer ništa do sad nisam čuli o njemu pa smo jako zabrinuti. Mi smo svi zdravi. Pozdravlja te tvoj Moša Beracha, Šabac. 8248-8

DAVIDU BERACHU, Leskovac. Novac sam primio na čemu ti blagodanim. Za Avramu je javio i Sima Andrejević, Špediter iz Pirota. Prija Sarina ga je umolila da se raspita i za Nikolu a ja ću ga ponovo umoliti. Šta radiš isk? Sve pozdravlja Moša Beracha, Šabac. 8248-8

CROIX ROUGE SERBE, Bureau de Rue Geigenement, — Ženeva. 25. Rue Pierra Feteis 25. — Učtivo vas molimo za izvještaj: da li je moj muž Aleksandar Timotijević iz N. Pazara živ i zdrav. Aleksandar je obveznik dopunskog puka, šumadijske divizije II. poziva, mitraljesko odjeljenje. Njega izvjestite molim vas, da sam ja s majkom i dječom zdravo i dobro u N. Pazuru u svojoj kući. Stoja A. Timotijevića. A 61-8

„Humanitas“ Section Serbe, Lausanne, za Dobrivoja S. Nešića, art. majora, Krf — Solun: Novac nama poslati samo u krunama. Majka i svi mnogo vas pozdravljamo. Stana Kraljevo, Jägerstr. 20. A 66-8

Radoslavu Agatonoviću, nar. poslaniku Nica. Molim vas izvjestite se jesu li živi i zdravi Velsav Vučićević, kaplar mitraljeskog odjeljenja šumadijske divizije konfije I. poziva i Uroš Erić, vojnik 4. baterije 2. divizionu I. brozetnog bridskog puka iz sela Ljubčevića, pa me za sve ovim putem izvjestite kao i za mog Peru. Mnogo vam pozdrava šalje Joca Dj. Urošević trgovac iz Arandjelovca. A 50-8

G. Peri Djordjeviću, učitelju, Aleksinac. Molim vas, g. Djordjeviću, budite tako dobri, pa recite molim sestrama Milevi i Mariji Jovičić, koje stajuju u vašoj kući, da me što prije izvjestite preko ovog lista, šta je sa ocem i sa njima, jer sam nekoliko karata pisala i ne dobih odgovora. Poštlje vas i unaprijed blagodari. Milica V. Jovičić, Porečka br. 34. Šabac. A 65-8

G-dji Cajl St. PROTIČA iz Beograda za sada u Vrnjačkoj Banji, izvještavam te da je tvoj Stojan zdrav i da se nalazi u Nici (Francuskoj) Grand Hotel Astoria sa kojim sam u vezi a da su djeca Mića i Dušan u školi u Fontenebleau (blizu Pariza). Šta je sa našom dajdom Stevom i zetom Mićunom. Gdje se nalazi moj Jovan Apostolović. Imate li novaca: javite istim putem. Pozdravlja te tvoj brat, Milan Smederevac, Strada Primavere Nr 44, Bucarest. 8242-8

KOSTI ALEKSIĆU, Hotel „Terminus“ Ženeva. Molim da me izvjestite da li je živ Mihajlo Žunić, pješad. kapetan I. kl. IV. četa IV. bat. Drinske Diviz. 5. puk. Sokojska brigada i sin Svetislav Žunić IV. četa IV. bat. IV. puk. Užičke vojske. Unaprijed blagodari Ljubica Žunić, Divci - Valjevo. 8259-8

G-dji Stani ČEĐE LAZAREVIĆA, Aleksandrovac. Izvjestila sam se na istu adresu koju ste mi poslali, da je vaš svekar g. Todossje Lazarević, preminuo 6. decembra 1915. god. u Mitrovići. Pozdrav svima Jela Andrejevićeva, Makedonska ul. br. 30. Beograd. 8261-8

VILA „ANKA“, Vrnjci. Sa dječom sam vrlo dobro. Idem u petak za Smederevo. Posao prilično. Ime bati Mihailo. Pozdrav, strina Andja Jovanović, Cincar-Jankova 9. 8252-8

G-dji Stani ČEĐE LAZAREVIĆA, Aleksandrovac. Izvjestila sam se na istu adresu koju ste mi poslali, da je vaš svekar g. Todossje Lazarević, preminuo 6. decembra 1915. god. u Mitrovići. Pozdrav svima Jela Andrejevićeva, Makedonska ul. br. 30. Beograd. 8261-8

Andri Ovetkoviću, trg. i sar. poslaniku iz Rekovca, Nica. I po kretu put te molim Milana udova Grube Markovića iz Ja-godine, da je izvjesti šta je sa njenim Miodragom. 7927-8

MIKI MITROVIĆU, kapetanu, Rue de Berne 15. Geneve. Kume Miko, molim vas ako što znate o Voji vi mi odgovorite preko ovog lista i ako je Steva Milošević s njim, nek se jave ako mogu i jesu li zdravi. Voji ako je potreban novac vi mi javite da mu pošljem. Za nas mu javite da smo svi zdravi i da je Mikica i Dragoljub kući. Pozdrav. Vaš kum Nikola Kukić, trgovac, Rača, Kragujevačka. 8214-8

MIKI MITROVIĆU, kapetanu, Rue de Berne 15. Geneve. Kume Miko, molim vas ako što znate o Voji vi mi odgovorite preko ovog lista i ako je Steva Milošević s njim, nek se jave ako mogu i jesu li zdravi. Voji ako je potreban novac vi mi javite da mu pošljem. Za nas mu javite da smo svi zdravi i da je Mikica i Dragoljub kući. Pozdrav. Vaš kum Nikola Kukić, trgovac, Rača, Kragujevačka. 8214-8

MIKI MITROVIĆU, kapetanu, Rue de Berne 15. Geneve. Kume Miko, molim vas ako što znate o Voji vi mi odgovorite preko ovog lista i ako je Steva Milošević s njim, nek se jave ako mogu i jesu li zdravi. Voji ako je potreban novac vi mi javite da mu pošljem. Za nas mu javite da smo svi zdravi i da je Mikica i Dragoljub kući. Pozdrav. Vaš kum Nikola Kukić, trgovac, Rača, Kragujevačka. 8214-8

MIKI MITROVIĆU, kapetanu, Rue de Berne 15. Geneve. Kume Miko, molim vas ako što znate o Voji vi mi odgovorite preko ovog lista i ako je Steva Milošević s njim, nek se jave ako mogu i jesu li zdravi. Voji ako je potreban novac vi mi javite da mu pošljem. Za nas mu javite da smo svi zdravi i da je Mikica i Dragoljub kući. Pozdrav. Vaš kum Nikola Kukić, trgovac, Rača, Kragujevačka. 8214-8

MIKI MITROVIĆU, kapetanu, Rue de Berne 15. Geneve. Kume Miko, molim vas ako što znate o Voji vi mi odgovorite preko ovog lista i ako je Steva Milošević s njim, nek se jave ako mogu i jesu li zdravi. Voji ako je potreban novac vi mi javite da mu pošljem. Za nas mu javite da smo svi zdravi i da je Mikica i Dragoljub kući. Pozdrav. Vaš kum Nikola Kukić, trgovac, Rača, Kragujevačka. 8214-8

MIKI MITROVIĆU, kapetanu, Rue de Berne 15. Geneve. Kume Miko, molim vas ako što znate o Voji vi mi odgovorite preko ovog lista i ako je Steva Milošević s njim, nek se jave ako mogu i jesu li zdravi. Voji ako je potreban novac vi mi javite da mu pošljem. Za nas mu javite da smo svi zdravi i da je Mikica i Dragoljub kući. Pozdrav. Vaš kum Nikola Kukić, trgovac, Rača, Kragujevačka. 8214-8